

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОЄКТ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
Міжнародні економічні відносини
Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю **292 Міжнародні економічні відносини**
галузь знань **29 Міжнародні відносини**
Кваліфікація: **магістр міжнародних економічних відносин**

Відповідає вимогам стандарту освітньої діяльності	<i>Стандарт вищої освіти затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки від 04.03.2020 р. № 380</i>
---	--

РОЗРОБЛЕНО РОБОЧОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ:

1. Шкурупій О. В., д.е.н., професор;
2. Дейнека Т. А. д.е.н., професор;
3. Чернова О.В., к.е.н., доцент;
4. Самойлик Ю. В., д.е.н., професор;
5. Загребельна І.Л., к.е.н., доцент.
6. Значко Євгенія Дмитрівна, здобувач вищої освіти освітньо-професійної програми Міжнародні економічні відносини

ЗОВНІШНІ СТЕЙКХОЛДЕРИ:

Заяць В'ячеслав Миколайович, генеральний директор компанії «ПРИВАТНА ФІРМА "КМ"»

Карюк Віталій Іванович, директор ТОВ «НВП «Довіра».

ВНЕСЕНО

Кафедрою економіки та міжнародних економічних відносин
Протокол № 4 від 17 жовтня 2022 р.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Полтавський державний аграрний університет, Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр міжнародних економічних відносин
Офіційна назва освітньої програми	Міжнародні економічні відносини
Тип диплому та обсяг освітньої програми	одиничний; 90 кредитів; 1 р. 6 міс.
Форми навчання	Інституційна (очна (денна), заочна)
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК України), другий цикл Європейського простору вищої освіти (FQ-EHEA), 7 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF-LLL)
Передумови	Наявність ступеню бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст)
Мова(и) викладання	Державна, англійська (окремі освітні компоненти)
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	-
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців з міжнародних економічних відносин, які володіють теорією та методологією за профілем спеціальності, прикладними навичками аналізу світогосподарських зв'язків, а також критичним мисленням і здатні працювати в умовах економічного, політичного та соціокультурного ускладнення міждержавних відносин, забезпечуючи зростання міжнародного статусу України, сприяючи розвитку експортного потенціалу країни та зовнішньоекономічної діяльності в аграрній сфері.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань – 29 Міжнародні відносин Спеціальність – 292 Міжнародні економічні відносин Об'єкт вивчення – функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин, методології та методи їх досліджень, взаємодія суб'єктів світового економічного простору в процесі еволюції міжнародного співробітництва. Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області – економіка світогосподарських зв'язків з її закономірностями формування та розвитку суспільних відтворювальних процесів у їх взаємозв'язку і взаємозалежності на основі міжнародної економічної діяльності, міжнародного поділу праці й

	інституціонального механізму регулювання в процесі трансформації міжнародних економічних відносин та міжнародного економічного співробітництва. Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, економіко-математичного аналізу, моделювання та прогнозування, методики аналізу даних, технології пошуку й обробки інформації, системного аналізу даних, експертного оцінювання результатів реалізації міжнародних економічних відносин Інструментарій та обладнання включають сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно-комунікаційні, інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні) та спеціалізоване програмне забезпечення, що застосовуються в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.
Орієнтація освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна з практико-орієнтованим навчанням (прикладна орієнтація). Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з міжнародних економічних відносин.
Основний фокус освітньо-професійної програми	Загальна вища освіта в галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» з поглибленим вивченням міжнародних економічних відносин, в умовах ускладнення міждержавних взаємодій (господарських, політичних і соціокультурних), що визначає сучасну специфіку зовнішньоекономічної діяльності України та можливості її аграрного експорту. Ключові слова: міжнародні економічні відносини, глобальна економіка, світове господарство, геоекономіка, економічна політика ЄС, зовнішньоекономічна політика України, міжнародне співробітництво в аграрній сфері, міжнародні стратегії економічного розвитку, міжнародна конкурентоспроможність, геополітика, соціальна відповідальність.
Особливості освітньо-професійної програми	Програма передбачає формування професійних знань з міжнародних економічних відносин і навичок їх застосування у сучасній практиці міжнародної економічної діяльності, яка ускладнена військово-політичними чинниками міждержавних відносин. Враховуючи інтереси національного соціально-економічного та політичного розвитку, вона одночасно передбачає формування спеціальних компетенцій відповідно до участі України у міжнародному поділі праці, який істотно зумовленої розвитком потенціалу аграрного сектору. Програма реалізується в активному дослідницькому середовищі, що стимулює аналітично-пошукову та інноваційну діяльність із забезпеченням апробації її результатів у ході таких процесів: виробничої практики на профільних підприємствах і в організаціях; наукової діяльності через виконання наукових (у тому числі конкурсних) робіт; здійснення публікацій, участь у науково-практичних конференціях, круглих столах та інші форми.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники мають можливість виконувати професійні роботи і можуть працювати на посадах: 1120.3 Дипломатичні представники 2310.2 Викладач вищого навчального закладу 1224 Керівник торговельно-економічної місії;

	1475.4 Менеджер (управитель) із зовнішньоекономічної діяльності. 2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань. 2419.2 Консультант із зовнішньоекономічних питань. 2419.2 Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку. 2441.2 Економіст із договірних та претензійних робіт. 2441.2 Економіст із міжнародної торгівлі. 2441.2 Економіст із фінансової роботи. 2441.2 Аналітик із міжнародних інвестицій. 2441.2 Консультант з економічних питань. 2441.2 Оглядач з економічних питань. 2441.2 Економічний радник. 2443.2 Експерт із суспільно-політичних питань. 3439 Аташе. інші посади, пов'язані з виконанням міжнародних економічних операцій і зовнішньоекономічної діяльності підприємств та установ будь-якої форми власності
Подальше навчання	Магістр міжнародних економічних відносин може продовжувати навчання на освітньо-науковому рівні доктора філософії та набувати додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти системі; здійснювати навчання протягом протягом життя згідно чинного законодавства. НРК України – 8 рівень, QF-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно- комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання, навчання з допомогою електронного ресурсу, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий контроль знань (семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти). Поточне оцінювання – на семінарських, практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів при обговоренні питань, контрольні роботи, тестовий контроль, звіти про лабораторні роботи, презентації тощо). Підсумковий контроль – екзамен або залік (диференційований залік). Підсумкова атестація – кваліфікаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні(фахові)	ФК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо

компетент ності	налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації. ФК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі. ФК 3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини ФК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках. ФК 5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства. ФК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн. ФК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів. ФК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін. ФК 9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами. ПРН 2. Креативномислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій. ПРН 3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин. ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог. ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів. ПРН 6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали. ПРН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин. ПРН 8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за

	результатами дослідження. ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках. ПРН 10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну. ПРН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин. ПРН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахування національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів. ПРН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків. ПРН 14. Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	Розробники програми: 3 доктори економічних наук, професори, 2 кандидати економічних наук, доценти. Всі розробники є штатними співробітниками Полтавського державного аграрного університету. У склад розробників програми входять стейкхолдери (представники бізнесу у сфері зовнішньоекономічної діяльності). Гарант освітньо-професійної програми: кандидат економічних наук, доцент. До реалізації програми долучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані фахівці-практики. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники принаймні один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, зокрема стажування, у тому числі за кордоном і в компаніях-суб'єктах зовнішньоекономічної діяльності.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні приміщення; комп'ютерні класи (лабораторії); спеціалізовані лабораторії; спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає: бібліотека, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронна бібліотека ПДАА: http://lib.pdaa.edu.ua/ офіційний сайт ПДАА: https://www.pdaa.edu.ua/; віртуальне навчальне середовище;

	необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; робочі програми навчальних дисциплін; наскрізна програма практики; електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану; методичні вказівки щодо виконання курсових робіт; методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи; програма атестації здобувачів вищої освіти; репозитарій ПДАА та ін.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі договорів між Полтавським державним аграрним університетом та закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На навчання приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають диплом бакалавра, спеціаліста або магістра, за умовакредитації освітньо-професійної програми

2. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК 1	Актуальні проблеми розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин	3	екзамен
ОК 2	Глобальна економіка	4	екзамен
ОК 3	Геополітика та геоekonomіка	4	екзамен
ОК 4	Економічна політика ЄС	4	екзамен
ОК 5	Зовнішньоекономічна політика України	4	екзамен
ОК 6	Методологія дослідження світового господарства та МЕН і організація дослідницької діяльності	3	залік
ОК 7	Міжнародний менеджмент	4	екзамен
ОК 8	Міжнародні стратегії економічного розвитку	4	екзамен
ОК 9	Міжнародне співробітництво в аграрній сфері	4	залік
ОК 10	Практикум перекладу	6	Залік, екзамен
ОК 11	Соціальна відповідальність у міжнародному бізнесі	3,5	залік
ОК 12	Управління міжнародною конкурентоспроможністю	4	залік, екзамен
ОК 13	Переддипломна (виробнича) практика	6	Диф. залік
ОК 14	Підготовка кваліфікаційної магістерської роботи	12	
ОК 15	Захист дипломної роботи	1,5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		67	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми*			
Загальний обсяг вибірових компонент:		23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

*Згідно із Законом «Про вищу освіту», здобувачі вищої освіти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Механізм реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр міжнародних економічних відносин за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини». Атестація здійснюється відкрито і публічно.
--	---

Вимоги до кваліфікаційної (магістерської) роботи	Кваліфікаційна магістерська робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, що потребує здійснення досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна магістерська робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна магістерська робота має бути оприлюднена на офіційному сайті Університету або його підрозділу, або у репозитарії Університету.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти бакалавр із присвоєнням кваліфікації бакалавр міжнародних економічних відносин

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Полтавському державному аграрному університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Основними вимогами до системи освіти та професійної підготовки є вимоги до науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою Міжнародні економічні відносини спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини, зокрема:

- викладання навчальних дисциплін докторами наук, професорами, кандидатами наук, доцентами, які мають відповідний стаж практичної, наукової та педагогічної роботи.
- науково-педагогічні працівники, які забезпечують навчальний процес, повинні періодично та своєчасно проходити стажування та підвищення кваліфікації;
- залучення до викладання навчальних дисциплін фахівців практиків з числа стейкхолдерів програми;
- освітні компоненти програми повинні забезпечуватися якісними методичними матеріалами, що складаються з: силабусів, робочих програм навчальних дисциплін, навчальних посібників, наскрізних програм практик, програми атестації і виконання кваліфікаційної роботи, зокрема, методичних розробок для практичних занять, лабораторних практикумів, методичних вказівок для самостійної роботи, виконання курсових робіт, екзаменаційних та тестових завдань різної складності тощо.

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 365 від 24 квітня 2021 р.). / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 13.10.2022).

2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України № 600 від 01 червня 2016 р. (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України № 584 від 30 квітня 2020 р.). / Міністерство освіти і науки України. URL:

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahKEwiRorL8ktb0AhUk8LsIHeZBA10QFnoECAQQAQ&url=https%3A%2F%2Fmon.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fvyshcha%2Fnaukovo-metodychna_rada%2F2020-metod-rekomendacziyidocx&usg=AOvVaw1w7KBLR56Sp7ca3.CGqUTZ_ (дата звернення 12.10.2022).

3. Національна рамка кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України № 1341 від 23 листопада 2011 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 519 від 25 червня 2020 р.). / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 11.10.2022).

4. Національний класифікатор України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009: 2010: наказ Держспоживстандарту України № 457 від 11 жовтня 2010 р.). / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (дата звернення 11.10.2021).

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010: наказ Держспоживстандарту України № 327 від 28 липня 2010 р.). / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення 11.10.2022).

6. Національний освітній глосарій: вища освіта ; 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / за ред. В. Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

7. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України № 762 від 07 липня 2021 р.). / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 11.10.2022).

8. Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Полтавському державному аграрному університеті: наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/prozabezpechennyaprapavanavybirauchalnyhdyscyplin.pdf> (дата звернення 14.10.2022).

9. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті: № 275 від 15 вересня 2021 р. URL:

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestacyuzdobuvachi_vvyshchoiosvityupdau.pdf (дата звернення 13.10.2022).

10. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf> (дата звернення 14.10.2022).

11. Методичних рекомендацій з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/metodychnirekoomendacyizrozroblennyaosvitnoyiosvitno-profesiynoyiosvitno-naukovoyiprogramyi_0.pdf (дата звернення 13.10.2022).

12. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті наказ ректора ПДАУ № 275 від 15 вересня 2021 р. URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau100122_0.pdf (дата звернення 13.10.2022).

13. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01 липня 2014 р. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 11.10.2022).

14. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні економічні відносини» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: наказ Міністерства освіти і науки України № 380 від 04 березня 2020 р. / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/292-mizhna-econom-vidnosyny-M.pdf> (дата звернення 11.10.2022).

15. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів). URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/> (дата звернення 14.10.2022).